

Steensoorten

Albast

Albast is een halfkristal van gips en dus geen kalksteen zoals marmer waar het vaak wel op lijkt. In tegenstelling tot veel andere steensoorten wordt albast niet in steengroeven gewonnen, maar in knolvormen in de grond gevonden. Afhankelijk van zijn vindplaats vertoont albast vele verschillende kleuren. Behalve het klassieke transparant wit, zijn er blauwe, karamelkleurige, lichtgele en roze varianten.

Albast is een zachte, transparante steensoort, doorgaans iets harder (hardheid 2) dan speeksteen (hardheid 1) en zachter dan marmer (hardheid 3 tot 4). Ideaal dus voor wie wil leren werken met beitel en klopper. Kenmerkend zijn verder de gekleurde aders en de fijne haarscheurtjes die overigens het bewerken nauwelijks beïnvloeden.

Vanwege zijn transparantie is albast zeer geschikt voor eenvoudige of abstracte vormen. Al bij een dikte van ongeveer 5 cm is de transparantie goed zichtbaar. Albast is niet weerbestendig en daarom ongeschikt voor beelden die buiten komen te staan.

Kalksteen – een veelzijdig beeldhouwmateriaal

Kalksteen kent een bijzondere veelzijdigheid in zijn verschijningsvorm, zowel qua kleur, structuur, hardheid en samenstelling als in zijn ontstaansgeschiedenis.

Kalksteen is een sedimentgesteente, ontstaan uit afzettingen van schelpen en andere kleine skeletten van zeedieren. Hoe dieper in de aardkorst deze kalkafzettingen terecht zijn gekomen, hoe vaster de uiteindelijke kalksteen is. Daarnaast hangt de hardheid (2 tot 3) af van de mate waarin de kalkdeeltjes gebonden zijn. Bij een sterke binding kan de hardheid vergelijkbaar zijn met marmer, zoals bij de Turkse kalksteen Milas Kirmizi. Bij een lossere binding is de kalksteen zachter, zoals bij Vaaster kalksteen en mergel (hardheid 1).

Marmer – het klassieke beeldhouwmateriaal

Marmer (hardheid 3, tot 4,5) is al sinds de Griekse en Romeinse oudheid letterlijk beeld bepalend. Het bekendste beeld uit de kunstgeschiedenis is waarschijnlijk wel de David van Michelangelo. Dit indrukwekkende beeldhouwwerk is begin 16e eeuw door hem uit één blok marmersteen gehouwen en meet zelfs zonder sokkel maar liefst vijf meter. Net als Michelangelo lieten in de Renaissance de grote kunstenaars van die tijd hun marmerstenen komen uit de beroemde marmergroeven van het Italiaanse Carrara in de Apuaanse Alpen. Tot op de dag van vandaag zijn er in Carrara nog diverse marmergroeven actief. Natuurlijk zijn er naast Carrara wereldwijd nog vele andere marmergroeven waar allerlei marmersoorten gewonnen worden. In Namibië vindt je blauwe marmer, in Portugal roze marmer, in Turkije groene marmer, in Soedan bruine marmer.

Serpentijn – van zacht tot hard in vele kleuren

Serpentijn is een metamorfe natuursteen met een vulkanische oorsprong van zo'n 2 miljoen jaar geleden. Het heeft een fijne structuur met maar weinig scheuren. Afhankelijk van hun herkomst kennen de verschillende serpentijn soorten een eigen structuur, hardheid en kleur. Zo heeft serpentijn die dicht bij het aardoppervlak ontstaan is vaak een lichtgroene kleur en is relatief zacht. Serpentijn uit de diepere aardlagen daarentegen is eerder donkergroen tot zwart en heeft een hogere hardheid. Het kleurenpalet van serpentijn stenen loopt uiteen van geel via bruin en violet tot aan donkergroen en zwart. Opaal serpentijn lijkt met hardheid 2 op albast en is heel makkelijk met een beitel te bewerken. Verdriet serpentijn is erg hard, hardheid 4. Lepidoliet serpentijn hoort met zijn hardheid van 5 tot de hardsteen zoals graniet.

Serpentijn – uit Zimbabwe, eerlijk gewonnen en verhandeld

De serpentijn die De Beeldhouwwinkel verkoopt is afkomstig uit Zimbabwe. Het merendeel van de serpentijn stenen wordt daar gewonnen aan de rand van de 'Great Dyke', een gelaagde intrusie (een magmalichaam binnengedrongen in vast gesteente) die zich door bijna geheel Zimbabwe uitstrekt van noord naar zuid over een lengte van ca. 550 km en met een breedte van 4 tot 11 km. Het gebied is rijk aan metalen, mineralen en ertsen. De serpentijn die De Beeldhouwwinkel hier haalt wordt in samenwerking met de lokale bevolking op een 'faire' wijze gewonnen en verhandeld. Door de politiek en economisch lastige situatie in Zimbabwe is de prijs van serpentijn relatief hoog en aan schommelingen onderhevig. Serpentijn is vooral bekend geworden door de steensculpturen van de Shona, een volk dat hoofdzakelijk in Zimbabwe leeft.

Speksteen – een zeer geliefd beeldhouwmateriaal

Speksteen is een zeer zachte steensoort, die heel makkelijk te bewerken is en is daarom zeer geliefd om mee te beeldhouwen. De naam speksteen dankt deze steen aan het feit dat zowel de speksteen als het speksteenstof vetig aanvoelen. Andere bekende namen zijn zeepsteen, soapstone, of het geologische begrip steatiet. Het hoofdbestanddeel van speksteen is het mineraal talk, waardoor speksteen vaak ook tot de mineralen gerekend wordt.

Vanwege zijn zachtheid kan bijna iedereen van speksteen met eenvoudige gereedschappen en simpele technieken prachtige beeldjes maken.

Informatie via [De Beeldhouwwinkel](#) in Den Haag en Zutphen (NL)